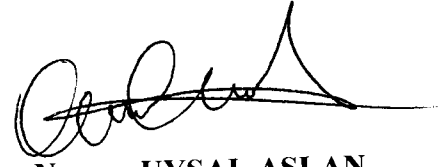

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 28.09.2023

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

22.09.2023 tarihinde Diyarbakır Cezaevini ziyaretiniz sonrasında yaptığınız basın açıklamasında: "12 Eylül 1980 darbesinden sonra darbecilerin burada darbe mağdurlarını maalesef hukuksuzca yargıladıktan sonra attıkları cezaevinde antidemokratik uygulamalar, insanlık dışı ve keyfi uygulamalarla burada büyük bir mağduriyet yaşandı. O mağduriyetler artık geride kaldı. Türkiye eski Türkiye değil. Özellikle son 21 yıldır 399 uygun olmayan cezaevi kapatıldı ve onların yerine modern, insan haklarına daha uygun cezaevleri faaliyete geçti. O kapatılan cezaevlerinden biri de Diyarbakır E Tipi Kapalı Cezaevi. Burada gerçekten o insanlık dışı, keyfi uygulamalara maruz kalan, şu anda siyaset, gazetecilik yapan yazarlar, düşünürler var. ... O günkü antidemokratik günleri, keyfi uygulamaları hatırlamak bile istemiyoruz ancak geleceğe dönük ibret olması açısından da burada bu cezaevinin bünyesinde Kültür ve Turizm Bakanlığımız bir anı müzesi, bir hatıra müzesi şeklinde bir bölümü muhafaza edecek. Geriye kalan kısımları sergi salonları ve arkeolojik müze şeklinde Diyarbakır'ın kültür hayatına kazandırmaya yönelik çalışmalar var. İçinde kütüphane, sergi salonları, tiyatrosu, sahne sanatları salonu olacak. Kültür Bakanlığımızın bu yöndeki proje çalışmaları devam ediyor. Ayrıca cezaevinin özellikle o hatırasını bir ibret olarak gelecek kuşaklarda ziyaretçilerin görmesi açısından da bir müze olarak korunması sağlanmış olacak." şeklinde beyanlarınız basında geniş yer bulmuştur.

Bu bağlamda:

1. "...cezaevinde antidemokratik uygulamalar, insanlık dışı ve keyfi uygulamalar... O mağduriyetler artık geride kaldı" dediğiniz cezaevlerinde keyfi infaz yakmalar ile özgürlüğünden alıkonulan, cezaevlerinde kötü muamele ve işkence edilen mahpuslardan haberdar mısınız? Örneğin Bakanlığınıza bağlı cezaevinde bulunan ve 30 yılını cezaevinde geçiren Feyzi Ayzit'in Şubat 2023'te gerçekleşmesi gereken tahliyesinin "HAYAT ENERJİSİ DÜŞÜK" gerekçesi ile tahliye edilmediğinden, 01.09.2023 tarihinde Patnos L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda kadın mahpuslara domuz bağı ile işkence edildiğinden, Erzincan L Tipi Kapalı Cezaevi'nde tutulan boğazından kan gelen 4 ay içerisinde 23 kilo vermesine rağmen "ceza tihiri gerekmez" raporu verilen hasta tutuklu 70 yaşındaki Şakir Turan'ın 20 gün sonra öldüğünden, tahliyesine 4 gün kala infazı yakılan ve cezaevinde yaşadığı hak ihlalleri nedeniyle 138 gün açlık grevine giren Nedim Öztürk'ten...cezaevlerinde bulunan ve hayatını tek başına idame ettiremeyen hasta onlarca mahpustan, infazını tamamlamasına rağmen Feyzi Ayzit gibi tahliyesi keyfi ve hukuksuz kararlarla yakılan yüzlerce mahpustan, cezaevlerindeki insanlık onuruna yakışmayan uygulamalardan haberdar mısınız?
2. Son 21 yıldır 399 uygun olmayan cezaevi kapatıldığını ve yerlerine modern, insan haklarına daha uygun cezaevlerinin faaliyete geçtiğini söylediğiniz cezaevlerini ziyaret ettiniz mi? Orada bulunan mahpuslarla hiç görüştünüz mü? Özellikle mahpusların kişiliklerini ve sosyal yönlerini kaybetmesine neden olduğu belirtilen Y tipi, S tipi ve Yüksek Güvenlikli hapishanelere kaç ziyaret gerçekleştirip mahpusların şikayetlerini dinlediniz? Sadece düşüncelerinden ve anayasal haklarını kullanmaktan ötürü alınan, tutuklanan binlerce insan için hangi cezaevi insan haklarına uygun ve modern olabilir?
3. İnsanlığa karşı suçların merkezi haline getirilmiş Diyarbakır 5 Nolu Cezaevi yerleşkesinin büyük bölümünün "kültür merkezi" yapılmasında neden ısrar ediyorsunuz? Bu hususta mağdurların, Diyarbakır halkının ve Türkiye kamuoyunun talebini neden görmezden geliyorsunuz? Benzer suçların bir kez daha yaşanmaması, insan onuruna yaraşır şekilde bir yüzleşmenin ve adaletin sağlanması amacıyla buranın bir "Hafıza ve Yüzleşme Mekânı"na dönüşmesini neden sağlamıyorsunuz?